

Apstiprinājums:

"Baltijas Semkopija" Administrācija, Ār-Rīgas Kalku-eelā Nr. 14, Pušzīšu Gēdēra un beebra grahmatu-bodis. Vēl tam Rīgā: Altberga un Kapleina grahmatu-bodis. Zītas pilnveidās: viņās grahm.-bodis. Un laukēm: pee pagastu-walben, mahzitateem, skolotajeem, 2c.

10. gads.

Rīgā, 20. jūnijā.

Matka ar peefahitfchannu par pasti:

Ar Peelikumu: par gadu 3 rubl., bej Peelikuma 1 rubl. 60 kap. Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., bej Peelikuma 85 kap. **Matka ekspedizija un grahmatu-bodis faemot:** Ar Peelikumu: par gadu 2 rubl. 50 kap., bej Peelikuma 1 rubl. Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., bej Peelikuma 55 kap. Peelikums ween par gadu 1 rubl. 50 k., par 1/2 gadu 80 kap.

Sludinajums, 8 kap. par shtu rakstu rindim, nem pretim S. Allunans, Jelgavā; Seepinsh, Zehis; S. Segalls, Bauksā, un administrācija, Rīgā.

Baltijas Semkopija redakcija, administrācija un ekspedizija atronas Ār-Rīgas Kalku-eelā Nr. 14.

Saimneezības nodala.

Sokolowitscha semkopības skola Wez-Sahtds.

Veelu leelai daļai Balt. Semk. lasitaju laikam gan bus sinams, ka Kursemes riterfchastes muischā, Wez-Sahtds (Zukuma aprinki) pastahw no 1867. gada semkopības skola ar divgadigu kursu. Schihs skolas ihstenaids dibinatajs ir Egidius Sokolowitschs, kas nomirdams attahja paprahwu kapitalu lihds ar testamentu, kura noteikts, ka no sja kapitala jadibino semkopības skola preefsh Kursemes semneeku fahrtas. Tai pascha testamentē ari wehl noteikts, ka eestahdes waldei, kuratorijai, il gadus jafastahda rehkinumi, kam no wiseem kuratorijas lozefkeem wajaga but parafstiteem, kas tad jaeefneeds riterfchastes komitejai un jaiifludina Larweefshu laikrahfids, waj ul zitu derigu wihs jādara sinami wiseem dalibneekem (Kursemes semneekem), lai tee dabutu wispahrigas sraas, skaidrus un gaischus rehkinumus par kapitala un wira auglu leetashanu, par eestahdes eekemumeem un isdewumeem un par teem augleem, kas panahkti zaur eestahdes darboschanoas. Lihds 1880. gadam — trihsapadmit gadus no skolas dibinashanas laika, Kursemes semneeki nedabuja nekahdas sraas, neds rehkinumus, ne par wineem nowehleto mantu, neds par to skolu, kas no schihs mantas dibinata. Kad 1880. gada Balt. Semkopis wisu scho leeru zehla gaisma, tad gan "Rig. Ztg." toreisejs kuratorijas protokulu wedejs barons A. f. Seylings pasneedja lahdas sraas par scho eestahdi, bet deemfchehl deegan nepelnigas. No ta laika wisu palika atkal pa wejam, semneekus wehl neuffata par deesgan zeenigeem, eestahdes tahds rehkinums. Ja warbut tai laika kaut kas par scho eestahdi sinots lahda zeitungas, tad tas naw notizis Kursemes semneeku labad; teem zeitungas naw pee-ejamas, tadehl ari nekahds briknumis, ka tee no seh kahdeem rehkinumeem neta nestina. Resen atpaka mums nahja rofa "Latw. Aw." peelikuma Nr. 20, 1884. g. Sche uigahjam par Sokolowitscha semkopības skolu rehkinumu no Jurgeem 1882. g. lihds Jurgeem 1883. g.

Naudas eekemfchanoas un isdoschanoas:

Genemfchanoas schini gada bij schahdas:

Par pahrdotu labibu	1889	rubl.	65	kp.
" pahrdoteem kartupeleem	331	"	40	"
" pahrdotu peenu	879	"	8	"
" pahrdoteem 35 tekeem	166	"	—	"
" pahrdotahm 2 wezahm gowim	32	"	—	"
" pahrdoteem 12 wezeem sirgeem	410	"	—	"
Si dahra	41	"	82	"
Roma par plawahm, kas atstatu no mahjahm	110	"	—	"
Par pensijas- un skolās naudu, nokam Kursemes kredit-beedriba malkaja 250 rubl.	3654	"	16	"
Kopā	7514	rubl.	11	kp.

Isdoschanoas turpreti bij schahdas:

Par pirktu jaunu inventaru, to starpa				
8 sirgi	1194	rubl.	50	kp.
" pirktahm fehlahm	459	"	95	"
" pirktu lopu ehdamo	144	"	45	"
" pirkteem palihga mehfleem	376	"	51	"
Algas un usturas nauda	1841	"	50	"
Kones un deenas algas	333	"	30	"
Dsels, naglas, tehrauds, fehdes, schlipeles, strenges, groschi, striki, darwa, trahn, ratu smehe 2c.	199	"	47	"
Kaleja un fedleneeka darbs	112	"	56	"
Keegeli, kalki u. t. j. pr.	18	"	51	"
Muhrneekam, helmahferim, dishlerim, zimermanim	69	"	—	"
Skursteni flauzitajam	15	"	—	"
Malkchanoas nauda	99	"	28	"

Nomas nauda par fultschanoas mafch.	301	rubl.	75	kp.
Par labibas schahweschannu	32	"	40	"
Par apdrofchinashanu pret uguni un krufu	110	"	26	"
Weschanoas malkas	19	"	94	"
Par jauneem maifeem	25	"	50	"
Par malku, matka par isjirfchannu un fahahgefchannu	198	"	30	"
Dahchadas isdoschanoas preefsh peena faimneezibas	25	"	15	"
Malkas isdoschann. preefsh faimneezibas	27	"	72	"
Par apgaisfmoeschannu, fwezem. petroleju u. t. j. pr.	137	"	42	"
Par dahra darbeem	56	"	52	"
Par alminu fahpahrdishannu un fruhmu isplefshannu	135	"	91	"
Par buhweshm un pahrbuhwem	70	"	63	"
Usturas nauda preefsh skolneekem	1104	"	16	"
Par grahmatahm, rakstamahm leetahm, awisem	23	"	25	"
Par pasta malkahm un fludinajumeem	44	"	84	"
Isdoschanoas pee ekfama	56	"	—	"
Peelauki apfopibahm	16	"	—	"
Par dakteri un sahlem	67	"	1	"
Dahchadas isdoschanoas preefsh mahju dshwes wajadshbahm	51	"	43	"
Sewisfchanoas isdoschanoas	44	"	10	"
Nomas nauda (bes tam wehl bij 20 mehri rudsu un 22 mehri ausu labiba doti)	864	"	—	"
Nomalka par inventaru, ko dabuja, faimneezibu usnemot	25	"	—	"
Kopā	8301	rubl.	32	kp.

Ta tad peetrahka 787 rubl. 21 kap.

Isdoschanoas scheit wisas fahschinatas. Kopā, bes ka butu isfchirts, waj tahs ismalkfatas ween weenigi preefsh paschas faimneezibas, waj preefsh mahzibas eestahdes. Tahda isfchirtschana ir loti grehti isdarama. Kad par peem. ari rehkina skolneeku darba spehku, no kam trim til daudj japastrahda, ka weenam labam kalpam, tad tatschu atkal newaram atstah ne-eewehrotu, ka tagad 40 skolneeku japaehdina, kur tad tilai kahdi 12 kalpi butu jaustura. Algas un dahchas zitas isdoschanoas eeronas tilai zaur tam ween, ka ar faimneezibas buschannu ari mahziba ir faweenota. Us wisu wihs ja-atfshst, ka mahzibas eestahdes ustureschana prafa til leelus upurus, ka ahrlahrtiga peemalka no ahreenes wajadshga.

Pahrwaldes komisijas kafes rehkinums:

Kafe atfshahs 23. aprili 1882. g.	159	rubl.	97	kp.
Intrefes eekehma	561	"	62	"
Nomalka us aisleenejumu, kas aisdots direktoram	125	"	—	"
Kredit-beedribas fahschanoas lahdes dahwana	1000	"	—	"
Kopā	1846	rubl.	59	kp.

Tam stahw preti:

Isftruhkums, kas ja-atfsh.				
dina	787	rubl.	21	kp.
Us intrefem tika nolikti.	498	"	95	"
Kafe atfshahs 23. aprili 1883. g.	560	"	43	"
Kopā	1846	rubl.	59	kp.

Geestahdijuma mantibas buschana:

Geestahdijumam bij 23. aprili 1883. g.:

5-proz. naudas-papihru	3500	rubl.	—	kp.
Zadabon no riterfchastes	7000	"	—	"
5-proz. Kurs. shlu-grahm	1000	"	—	"
Zadabon no direktora	172	"	50	"
Kafe paleek 23. aprili 1883. g.	560	"	43	"
Kopā	12232	rubl.	93	kp.

Dshwa un nedshwa inventara wehrtiba

	7819	"	—	"
Kopā	20051	rubl.	93	kp.

Preefsh eestahdes eerihfoto ehlu wehrtiba naw scheit eerehkinata.

Pateziba peenahlas fahschanoas lahdei par pasneeg-tahm dahwanahm, zaur ko jau kahdi gadus eesfehjamis drufku pawatrot eestahdijuma mantibu, ka to no schihs tabelas war redset.

Geestahdijuma mantibas buschana bij schahda:

Pa Jurgeem										
1879.		1880.		1881.		1882.		1883.		
rubl.	k.	rubl.	k.	rubl.	k.	rubl.	k.	rubl.	k.	
Zadabu no riterfchastes	7000	—	7000	—	7000	—	7000	—	7000	—
Zadabu no direktora	—	—	—	—	297	50	—	—	172	50
Wehts-papihri	3700	—	4000	—	4200	—	4000	—	4500	—
Kafe atfshahs	534	87	47	19	847	4	159	97	560	43
Kopā	11234	87	11047	19	12047	4	11457	47	12232	93
Dshwa un nedshwa inventara wehrtiba (ehtas nerehkinot)	5900	—	5920	—	5925	—	6726	—	7819	—
Kopā	17134	87	16967	19	17972	4	18183	47	20051	93

Newar atstah scheit nepeeminetu, ka minetds 5 gaddis diwi plaujas bija, ar ko newareja apmeerinatees. Geekams 1878/79. g. 16 mehru kweefshu un 12 mehru rubsu dabuja no puhrweetas, eedabuja no puhrweetas:

1879/80. g.	1881/82. g.
kweefshu tilai 8 1/2 mehru	6 1/2 mehru
rubsu tilai 7 1/2 "	3 3/4 "

Ta tad 1881/82. g. eestahdei seemas labibas sira bijufe pawisam plahna plauja. Bet tomeht tai isdewees tads 5 gaddis beedribas mantibas buschannu mafuleet pahlabot. No otras puses atkal jafaka, ka eestahdei wehl dahchahs kas truhsti. Butu teefcham loti jawehlas, kad par peem. pilniga lopu muischas eerike un wehl dahchas zitas leetas, kas derigas preefsh mahzifchanoas, tiktu eegahdats. Tomeht notigu un nekawejamu isdoschannu dehl, ka par peem. schini 1884. gada par sirgu stalla un wahguschu isbuhwi u. t. j. pr., bij daudj un dahchadahm wajadshbahm japaleek ne-eewehrotahm. Teefcham labati butu bijis darits, kad eestahde drihsak nebutu tikufe atwehrtu, pirms kapitala, ko nelaihs Sokolowitschs dahwinajis, zaur intrefchu intrefem butu pulku wairak pawairojees. So schis kapitalis nebut nebij peeteekofschs preefsh semkopības skolas dibinashanas, kad to gribeja il katra sira ta eerihlot un eegrofit ka wajadshg un ka peenahlas. Waina, kas padarita ir tilai loti lehnom pahrlabojama zaur nopeetnu gahdashannu un tau-pifchannu. Zerefim, ka kredit-beedriba fawu dahwanu ari us preefshu neatraus un pahrwaldes komishja un direktors jo tahlak gahdadami gahdash un nopeetni publefees, ka lai eestahde jo deenas jo wairak plaufti un peenemas spehta.

Til tahlu isfludinatee rehkinumi. (Zurpmal weigums.)

Wispahriga dala.

Silku sweja.

Daba alkas wispirms ir dahwinajufe nabadshgafajeem seemeku eedshwotajeem; tomeht tahs leetaja jau sen wisu Europā ka gawena ehdeenu tapat bagati, ka nabadshgi laudis; zaur to ari seemekeeku tirgofchanoas ar alkem stipri ween usplauka. Widus laikds silku sweja un silku tirgofchana atmata wisleelato pelau. No silku eestahchanoas un swejas bagatibas atfahrahsh weselu apgabalu, ja pat weselu walfshu bagatiba un nabadshiba, jo alkas ne-eerodas wis arweenu tai pascha weeta.

Nahrsu laikam tuwojotees, alkas atstahj juhrah dshkumus un eerodas neslaitamds baros fellatds uhdeens, pee kraskeem. Zeelajeem bareem nahl it ka isluhki mafati silku tehwiaw bari pa preefshu. Bet juhrah lih-tshds un upju grihwās tahs jau fagaida swejneeki.

Wezi silku swejneeki apleezina, ka wisderigafais laikis preefsh silku swejas mehnefim lezot un noereot. Gaischa mehnefniza swis pazekas pee meeriga laika tuhftiofcheem us juhrah dshkuma, ta ka wisu uhdeana wirfus kust un

Krona Wirzawa. Kā „Mit. Jtga“ sīno, tad Kr. Wirzawa bijušā leelunga pilsdabstā tikušāi pastrahdati nošegumi. Šhīnā dabstā atronās dīkšis, is kura šhīnā gadā tika iwwilkti trišs jaunpedimūšhu behrnu lihki. — Kahdā jītā Dobeles aprinkā pagastā tika šhudru puškā atrastis jaunpedimūšha behrna lihkiš. Waj behrnīnš pa preekšhu tizis nonahwetis un tad šhudru puškā eebahšis, to wairis newareja isšināt, tapehš ka šhudras pa leelafai datai lihka meefas bija noehdušhas.

Jaun-Swirlaukas Kiplofa fainneekam nodedsa rija. Škade fneedšas lihds 490 rubl. No kam uguns zehlufehš, naw sinams.

Ši Krona Behrēs un apkaimēs. Behrēs un tam lihds aridšan apkaimēs pagasti top preeflaititi pee atihstitaleem apgabaleem muhfu mihlā Kursemē. Tadehš tauteešhi gan labprahī dīrdehš kahdu wahrdianu par fchi apgabala fmaideem un afarahm. Semfopibas sīnā fchejeeneefchī labu foli uš preekšhu spēhrufchī. Kur lihds fchim weetu weetahm bija atmataš lopu ganibahm, tur tahš jau ir un teef upšehstas, un tur nu stalti fweefchu un ahbula lauti wilaņoas. Seme fche ir lihdsena kā „galde“ un laba, kā faka „kweefchu seme“. Semkopji, kā protamē, ir labi pahrtikufchī, turigi laudis. Wezee „ahka arkti“ fche atnešti pee malas; to weetā top leetati diwjuhga Sweedru arkti un jiti jaunlaidu semfopibas rihki. Wezee fpriguki ari wairis neshahw deenafā, bet to weetu iwpilda firgu- un futā-fpehka kulfchanas mafchinās. Ar mē seme teef apstrahdata uš wairak lauteem. Tā fahktās: „melnās basnīzas“ — rījas, top pahrwehrstās labības fchahwefchanas dahrās, waj ari fchkuhās. — Beedribu sīnā ari minetais apgabals ir labu foli uš preekšhu spēhris: Behrēs, Lufes, Sprigauku, Udšes, Waj-Mefchmūšhas un wehl kahdi pagasti ir dibinajufchī „Sawstarpigu uguns apdrofchinafchanas beedribu“, kas tam apgabalam par leelu labumu. Beedriba atrodas kreetnu wihru wadifchanā, kureem leetas labums fīpri ruhš. Beš tam wehl Behrīneekem ir fawš dšeedafchanas koris; tā tad jau wairak gaduš ta pag. un ari kaimīzu pag. jauneki kopj dšeedafchanu. Wadonš ir weetigais fkolotajš. Tagad dšeed. beedribas wihru koris pahrwehrtees jautkā fori. Dšeed. beedribā mehgina eewefš jaunū reformu: fseweefcheem — dšeedatajahm — grib eerahdit weenadas teefšbas, kahdas ari wihreefcheem — dšeedotajeem iraid beedribu wadot un waldot, jeb grib eewefš tā fahkto „emanzipaziju“. Waj reformas eewefchana išdofees, to rahdīhš nahkto. Bet jautkam forim wehlu pašahwibu un labu laimi. Kop un dšeedi tehwu dšeesmas, turi tehwu ifumimūš! — Dšeedataju beedriba mehgina ari „Semfopibas beedribu“ dibinat. Statuti efot eefneegti augstākā weetā apfīprinafchanai. — Teatri un „fatumu fwehtki“ top fche alafch iſrihloti, jo fchejeeneefchās atrodas tauteešhi un tauteteš, kureem leetas labums ruhš. Preefshemfīm til Lihw-Behrēs „Dšeesmu Kroni“. Šhi dšeedafchanas beedriba jau pašahw 17 gaduš, un ir loti zenfiga tā sīnā. Šhi gada aprīka mehnefcha 1. deenā tapa „Lihw-Behrēs Dšeesmu Krona“ karoga nefešj un beedris, Greenu Janis, guldinatš semeš wehšā bedritē. Minetais jauneklīs nomira pašchās labajds spēhka gaddš. Wīnšch bija kreetnis, zenfīgš tauteešis un katram labam zilwekam mihlšch; bet pašchā labajā, jaulajā zerības laimētā nahwe fcho no mums atfchēhbra. Behru deenā neshaitams laufchu pulks wīza atdīfufchās meefas pawadija uš pehdigo gahjeenu. „Dšeesmu Kronis“ fskandinaja fehrū dšeesmas wīnu pawadot. Bet wīseem behreneekem par ihgnumu un nepatīfchanu Behrēs pagasta fkolotajš J. fgs trauzeja fehrū gahjeenu. Pahris werfšes no kapehtas „Dšeesmu Krona“ dšeedataji fagaidija fawu mihlo nelaiķi beedri ar fehrū dšeesmu, un nehma wīzu neshchūš nesh uš kapehtu. Bet J. fgs, kurefch behrēs bij eeluhgts par „lihku runas“ turetaju, iſfikahš to nesinajis, brauzja dšeedatajeem wīrū un pee tam bahrguš gihmja waibhūs taišdamš, teem ušbrehja: ko bufchot dšeedat, waj laizigās, waj garigās dšeesmas. Deekas, ka J. fgs, kas taffhu pehš fawa amata deenu muhšhu alafch lihkus uš pehdigo dufu pawada, nesinatu, ka fehrū gahjeendš jau preezigās dšeesmas, jeb waj pat dšerfchanas dšeesmas — nedšeed, bet, kā patš par fewi faprotamš, fehrū dšeesmas mehds dšeedat. Uš kapeem J. fgs neapfauza swanitaju, kad „Dšeesmu Kronis“ dšeedaja, lai gan taš efot wīza peenahlumš. Ka tahda iſturefchanahš nebij patīhama, to jau kauschu kurnefchana leezinaja, un wehl leezina, kad atzeras fcha kreetnā „Dšeesmu Krona“ beedra behrēs. Daſcha laba afarina pat fwehneekem, kas Greenu Jani til wahrdā pehš pašino, noriteja, kad kapeš fmitim pildijahš. Daudš, daudš nofchelo fcho kreetno tauteehi. Daudu firdis wīza atmīna nesuhids. Jauneeſhi! dīhwofīm ir mehš, tā ka pehš nahwēs wehl dīhwofium! Dufi faldi! Dufi faldi! kreetnais tauteehi! — 2. jūnija deenā tapa Behrēs kapds Pogū Jāza atdīfufchās meefas wehšā bedritē guldinatās. Pogū Janis bija pašhīamš kā Latweefchu rakfneekš zaur semfopibas rakfneekem „Walt. Semkopi“ un „Deesu Wehstīn.“ Wehlejamš butu, ka

kahdš no wīza pašnejeem pašneegtu laifrakfīdš kahdas sīras par nelaiķa tauteeſha dīhwi un darbeem. — Sundulis.

Jimšes kapitāla leetā. Pee wīfahm jiwilifetahm tautahm pašahw eeradums, faweem eewehrojameem wihreem, kas no tautas iſpelnījušchees flawu un mihleſtibu, pehš wīzu nahwēs zelt kohdu peemīnas fīhmi, lai pehš-nahkameem butu kahda atmīna, kas atgahdinatu, ko kahdš dīhweš jihnidamees fahneedfīs. Tā ari Latweefchi, kulturai palak dīhdamees, neaſmīrſt fawuš tautas deh-luš, kas preekšch wīseem ko laba pašrahdajufchī. Lai gan Latweefchu tautīna mafa un nahaga, newar til daudš uš tautas altara upuret, kā leelas, bagatas tautas, bet tomehr redsam un ar preeku waram leezinat, ka katris Latweetis ar wīzu maſumīzu un fīltu firdi peedalaš pee katra deriga mehrtā fahneegfchanas. Tā tagad paškatījušchees laifrakfītu fludinajumdš, redsam, jil naigi atkal Wīdsemneeki zenfchās fawu fkolotaju fkolotaja Jimšes kapitālu leelafu padarit, gan irihlodami konzertus un fakumu preefūš, kur ik katris ar fawu maſumīzu war peedalitees un tautas wīfufojofchu wainagu kurlaku darit.

Kad nu Wīdsemneeki til naigi fīrahdā Jimšes kapitālu kraht, waj tad mehš, Kursemneeki, pawīfam aſmīrſfīm wihru, kahdš bija Jimšes tehws preekšch mums Latweefcheem? Pat muhfu maſīzee, pirmo seemu pagasta fkolās eedami, bauda jau Jimšes publihu faldos augluš, un leelaki palīfufchī, tilkab tauteeſchi, kā ſelkenitēs, bari-nōš fahzejufchī atkal fskandina par jaulahm bīrſtem un ſakeem kalmīneem Jimšes „rotās pīhīas“ dšeeſmīnas. Tadehš, Kursemneeki, rahdīfīm ari mehš nelaiķim godu, nowehledami no muhfu iſrihlokeem „fakumu preekeem“ kahdu dalīzu muhfu dšeeſmu fskarotaja kapitālam par labu, taffchu tā sīnā nebuſīm Wīdsemneekem palakā.

Tāi zerībā paleeku, ka Kursemes tautas fkolotaji un jiti dšeeſmu mihlotaji neaſmīrſhš nelaiķi dšeeſmu fskarotaju, Jimšī, bet katris pehš eefpehjas zentīfees wīza kapitālu pawairoi. Ar zeenīfchanu

J. Muſtars.

Red. peefihmejumš. Mehš preezatumees no wīfas firdš, kad augfham iſfagītee wahrdi atrastu jauloš atfkaas Kursemneeku firdis, kad iſfagītā wehlefchā-nahš parahditos ari kurlōš darbdš. Teefcham iſleekas tā fwehchadi, kad tilak Wīdsemneekem ween leel gahdat par peemīneka zefchānu Jimšes tehwam, it kā kad Jimšes darbi un nopelni peederetu tilak Wīdsemei un newis wīfai Latweefchu tautai, itin kā kad Jimse butu bijis kahdš Wīdsemneekš un newis Latweefchu wihrš. Nē brahki, tam tā nebuš but! Kur keramees pee darba, kam buš puſchot Latweefchu wihra peemīzu, tur lai peedalaš — lai rem dīhwi dalību wīfī Latweefchi! Lai ſīprais tilts, kas faweeno Wīdsemei ar Kursemei, pee katra tautīfka darba peerahditu, ka ne-efam wairis Wīdsemneeki un Kursemneeki, bet ka efam wīfī weeni Latweefchi.

No Wīlandes aplahrtneš rakfīta „Wīrulanai“. ka tur ap wafaras fwehtīkeem lījis til daudš leetus, ka ſemalās weetas ſnahwofchee lauki tīkufchī glufchī pahrludīnati un wafareja apfehſchana tadehš tīkufe aīfkweta. — Wīlandes-Pernawas aprīnku robeschu apgabala efot loti daudš traku fuau, kurei padarot zilwekeem daudš bailes un raises. Wairak mahlopi tīkufchī fareeti un ari kahdš behrns.

Jgaunu laifrakfīti sīno beefchī par to, ka Neweles gubernā laudis fmoš wehl prahta un gara tumfbdā, ka tur wehl walda leelīfka mulkība un mahau tizība. „Wīrulanai“ jaunakais numurs par to pašneedš atkal kahdu notikumū, kas notizis tur Merjamas draudfē J. pagastā. Tureenes J. mahju ihpaſchneekam noſprahguſchī daſchī mahlopi, ko fainneekš neatfīnīs wīš par dabīgu leetu, un tadehš gahjīs pee kaimīzu fainneeka, kurefch efot iſflawēš par leelu paregoni un kahfchhu līzeju, no ta gribedams dabut ſkaidri ſinat, kurefch wīza fuſtozeem uſubuhriš nahwi. Paregonis, ſinams, bija mudīgš, fainneekam paregot, ka kahdš launo zilwekš wainīgš pee lopu nahwēs, un fchis launais zilwekš efot taš, kuru fainneekš patš aſfīnotees par fawu eenaidneeku. Sainneekš fcho eenaidneeku preekšch turpameem laikeem warot padarit par neshahdīgu, un fagahdat faweem lopeem leelu fwehtību, kad wīnšch raugot fagahdat eenaidneeka aſnīs. Zaur to eenaidneekam ari uſbrufchot leelas mofas. Kahdas deenas wehlakī paregona padoma praftajš brauzis uš baſnīzu, fur tam gadījees eeraudfīt kahdu weziti, par kuru wīzom bijis eemeſta domat, ka taš uš wīza neurot laba prahta un tadehš wīzu eenīhstot. To wīnšch nu eedomajees par fawu lopu nobuhreju, kura aſnīs wīzom jaraugot dabut. Wīnšch no baſnīgas aīſteidšees uš meſchu, zaur kuru wezīfcham bijis jaet un paſlehpēes tur, uš wezīfcha nahlfchānu gahdidams. Kad wezītis, nefe ko launa nedomadams, zaur meſchu gahjīs uš mahju, tad fainneekš tam uſbruzis un fahjis to neganti daufit, kamehr to ſafawis glufchī aſnīnu. Kad wezītis luhdšees, lai jel nenofaujot wīzu, tad mahrtizigais negantneekš fawu kabatas drahnīzu apraīpījis ar fadaufitā aſnīm, fagīdamš:

„Tagad tu man newareſi nefe ſkahdet, jo efmu dabujis tawas aſnīs!“ To teizis, negantneekš aīfghjīs un atfahjīs 60 gaduš wegu weziti puſchīwū uš zefa. — Tagad mahrtizigais fainneekš par fawu nedarbu efot tizis apfuhdsetš pee ſalla teefas.

Ši Maſkawas mums rakfīta: Šhōdeen, fwehtīdeem, 10. jūnijā, Kreewu awīse „Pyeekā Kyperep“ sīno, ka „Maſkawā iſdofchot profefors J e h l a b ā W e l m e, Latweefchu walodā ſinatīfku-literariſku laifrakfītu „Auſtrumš“, kas weenreis mehneſi iſnabhchot.“ Ja Kreewu awīse sīna pareiſa, „Auſtrumš“ iſpīdīhš Latweefchu tautīfklā literatūrā to robu, ko muhfu nedekas awīšes ne-eeſpehji. Welme fgs pašhī kreetni Latweefchu walodāš līkumūš, ihpaſchības un garu, tadehš zeramš, ka „Auſtrumā“ laſitaji atrahīhš ſkaidru Latweefchu walodu, ko lihds fchim til neshchēhligi moza wīzu wīfadi talti un lahſtu „pahrtufkotaji“.

Zelojuma eewehrojumi. Muhfu pašhīstamee roſfīneeki, abi brahki N. un M. Kaudfītes fgi, nodomajufchī kahdu laizīzu apzelot ahrsemeš. 9. jūnijā, pee jauka, rahma laika wīzi ar kugi iſbrauzja no Rīgas uš Stetīnu dodamees. Pee kuga bij eeradufchees daſchī pašhīstamee toš iſwadit un teem labu laimi zelā nowehlet. Par faweem zelojuma eewehrojumeem tee apfokījahš fchad un tad pawehſīt „Walt. Semk.“ — Napat mums peenahluſi fchi mehſulite:

Berlīnā, 14. (26.) jūnijā 1884.

Par jūhru nobrauzahm beš fewīfchēem atgadījumeem un Stetīnā nonahzahm 11. jūnijā pulſi 12. Par nakti palīfahm Stetīnā un rīhā iſbrauzahm uš Berlinu. — Seme no Stetīnas lihds Berlinai ir wīfzauri ſmīlſchāina, leelakeem un maſakeem uſkalmīneem. Netās weetas ir ari pat klaja ſmīlts redſama. Sema-kas weetas ir lihdsenas un tur greeſch torfu jau no pašcha wīrfuš. Šchee lihdsenumi der plawahm un ganibahm un ſahle ir deefgan labi auguſi.

Laukaugli ir wairak rudfī, auſas, kartupeļi. Tad ari kweefchī, meefchī un wehl kahdi jiti augi, ko pee mums nekopj. Drumas iſfkaijahš deefgan pawahjas fewīfchī auſas. Ari rudfī ir plahni un daudš ihfakt auguſchī nekā pee mums. — Laukdarbdš, fchim bīhīſcham ar papuwēs, wago un kapli kartupeku laufuš un plauj jau ſeenu un ahbolīzu. N. Kaudfītes.

No ahrſemēm

Wahzija. „Allg. Jtga“ sīno, ka Emſē, kur fchim bīhīſcham keīlars Wīlhelms weſelojās, apzeetinatš kahdš jaunš zilwekš, no kura domā, ka taš gribējis keīfara dīhwiwai uſbrukt. Pee apzeetinatā atrahš rewolwers, wairak patronu un dunzīs. Ueta nemta iſmekleſchānā. Bet waj fchē teefcham bijis uſbruzeema nodomš, to wehl nemoš newar ſinat. — Wahzu reīchſtagš peenehmīs ari trefchā laſijumā ar maſu balſu wairakumu Akermāna preekſchlikumu par mahzeeku turefchānu no tah-deem meīſtareem, kas zunſtē nepeeder. Pehš Akermāna preekſchlikuma darba deweji, kas nepeeder pee zunſtes, pehš noſagīta laika wairis nedrīhſtī peenemt mahzeekuš. Tā tad Wahzija top turpmak eewefſta pīlnīga zunſtes buſchāna, ar wīfahm nowējojufchahm zunſtu teefchahm un preekſchrozībahm. Teefcham leelš foliš atpafak uš wezeem laikeem un nowējojufchahm buſchānahm! Waldība gan war luhlot palak, waj zunſtes par mahzeekem ari teefcham peenahzīgi ruhpejuſchahš, bet ſchis noſagījumš loti neaprobefchots, tā ka jaunais līkums neapfīhmē nemoš tuwal, jil taſhu zunſtīgu meīſtaru ruhpefchānai par faweem mahzeekem jaſneedšas. Berlīnēš zunſtes meīſtari par faweem mahzeekem lihds fchim wehl loti maš gahdajufchī. Naw leedšamš, ka mahzību turpīn aſchānas fkolāš meīſtareem daudš darbu atweegli-najufchās, bet pašhīstama leeta, ka maſos amatneekuš loti grubti peedabut pee fawu mahzeeku pamatīgās iſglīhtoſchanas. Waj tagad zunſtes preekſch fawem mahzeekem upurehš wairak, taš wehl leelš jaurajums. Pūhſchu waldība gan zunſteeku foluš jil nezik pahraudīhš, bet Salkhōš un Wawarījā, kā ari daſchās Līringes walſtīs, fur jaunais preekſchlikums iſperinatš, zunſtes tulin iſleetahš jauno līkumu ſawam labumam. Zunſtes mehgina wīfus ruhpeekuš dabut ſem fewiš un wīfadā sīnā apdrofchinat fawu bīhīwību. Naw jaſchou-baš, ka tahš ar jaunā līkuma peepalīhdsību mehginahš amatneekuš, kāš nepeeder pee zunſtem, ar wīseem lihdsle-keem apſpeeſt. Zunſtu pretīneeki grib ſtrahdneeku ſtah-wolki pahrelabot zaur ſabeedroſchānōš, zaur kopīgahm kredī-beedribahm, zaur neīſtrahdatu weelu kopīgu ap-gahdāſchānu, zaur kopīgu pahrdotawu eerīhloſchānu u. i. t. Zunſtu aīſtahnētajī pašahw uš wezo zunſtu kahrtīga mahzībāš laika, darba-grahmatu, amatneezībāš bīhīwībāš aprobefchofchanas, maſchinu muitās eewefchānu u. i. pr. Teefcham ehromotās domas. Naw jau leedšamš, ka prah-tīgi eegroſfītas beedribas ar ſīnamahm preekſchrozībahm un pee ſīnamas pašchpalīhdsības war maſchinu un kapī-tala wora ilgaku laiku pretotees. Bet tahdi mahſlīgi

lihdsekti newar amatneeku fainneezibas nahlotni ul ilga laika apdrošināt. Lokomotīves pastohvehs wikeem firgu audsinatojeem par spihiti, maschinas masinabs arweenu wairak amatneeku un fewischi junstu swaru, kas brihwai amatneezibai ir titai par wisleelako schtehrli un amatneezibas uplauffchana wisleelako kawelli. Junstu bufchana atjaunofchana atnefhs Bahzjai wifada wihse loti nepatihakamus augls. — Bundes rahte nolehmufo, ka preefch Leipzigaš japagawina mafais aplentfchanaš likums, kas 16. (28.) junija butu heidsees. — Franzijsa. Wehls, ka Tulona izshlees koleeris, ftrizinjaja wifu Europu un wifas Europas waldbibas spehra tulin folus pret koleera eewefchana. Tomehr pehz wehlalahm sinahm koleeris naw wis gauschi lipigais uu nahwigais Afijas koleeris, bet flimiba ir weetiga, kas izshlufehs zaur newefeligeem wefelibas apstahkeem Tulona, zaur to ta ari weeglak apfawojama. — Kaulibas schkirfchana pee fatofeem ir aistleegta, bet Frantschu fenals peechemis jau

diwos balsojumos schkirfchanaš likumu, ta ka droshi paredsams, ka likums iees zauri. — Waldbibas telegrama sino is Ganojas, ka Kineefchi pahrlahpufchi 11. maija noslehgto lihgumu. Kaut gan Kinas waldbiba pastroja, ka winas kara spehls atstahj Langfonu, tad tomehr 700 wihru stiprajam garnisonam zela usbruka 4000 wihru stipris Kineefchu kara spehls ar artileriju. Franzijschi gan patureja 10 nonahwetis un 33 eewainotus. Ministerija pawehleja Millot'am, apturet kara spehla atpakaš fuhritfchana us Europu. Kurber'am ufdots, faweenotees ar flotes nodafu sem Leape un peepalhdjet Patnortam. Pehdejais dodas us Pekinu, tur pagehret gandartfchamu. Kinas fuhneeziba ifkaidrojufe Franzijschu waldbibai, ka Kinas waldbiba pee mineeem notifikumeem ne-efot nemas wainiga. Ubruzoji laikom bijufchi ismufufchi saldati jeb ahrlahrtigi karewi. — Spanija. Hamoru ziltis loti stipri fadumpojufchahs pret Marokas fultanu un nogali-

najufchahs 4 gubernatorus. Dumpja usmufinatajs efot Wazanas fcherifs, lels Franzijschu draugs, kas gribot usmestees par Marokas gubernatoru. Un to Franzijschi ihpofchi wehlahs. — Italijs izshlees wairak weetas plahweju streiks, pee kura peedalotees ap 10,000 plahweju. Dauds weetas notifikufe asa fadurfchanaš, kuras deht wairak shahdneeku apzeetinati. — Seemel-Amerika. Presidenta amota kandidatam Blenam rodas arweenu wairak pretineeku. Ta Ruhawene (Konektikutas walsti) lihds 200 loti eewehrojama pilsonu iffazijufchees pret Blenu; starp fcheem pretineekeem efot 26 profesori un wisflawenakee flolotaji walsti. Redhsams, ka replikanefchu lehgri izshlufehs loti nopeetna kuftefchanaš.

(Zf „Journ. d. St.-Petersb.“)

Athildigs redaktors: A. A. Silijs.

Довозено Цезурово, 19. июня 1884. г., Рига.

Sludinajumi.

Bafars.

Zelgawas Latweefchu beedribas telpas studenteem par labu augusta mehnescha wida ifrihtos bafaru, kura fladrais alkums nahse preefch mineta mehra. Dahwinajumus nem preti Zelgawas Latw. beedribas preefchm. Dr. Bulis, Bafara biketes par 20 kap. gabala, dabujamas ta pee ifrihtotajeem, ta pee Dr. Bula. Uf tairas biketes ir Zelgawas Latw. beedribas stempele. Bafara deena turpmat fhfaki tiks apfhmeta. **Ifrihtotajas.**

Kurs. bishkop. beedribas general-sapulze,

fwehthdeen, 24. junija 1884. pulkst. 12. Zelgawa, Weinberg Iga Wilsas weefnija Leelaja eela. Deenas-lahritiba: Pehz statuteem. Pehz tam tiks ifkaidroti dafchi jautajumi, kas fhmejas uf bishkopibu. **Presidents: Dr. Bulis.**

Zaunas, loti jaukas dsejas. Tagadeja Riga ar jawahm Latweefchu beedribahm, un dafchadas firschu flanas

G. Bilinsky.
Dabujamas mana drutatawa Behwern-eela Nr. 5, ta ari wifas Latweefchu grahmatu pahrdotawas. **Maksa tikai 10 kap. M. Jakobsons.**

Sausu Anglijas superfosfatu, Morris Brohera.

stipros, jaunds maisos, 6 pudi swara maifa ne-eeflaitot; peedabwa **Brakti Martinsoni,** Riga, Uhpilfchetas Kalku-eela Nr. 8.

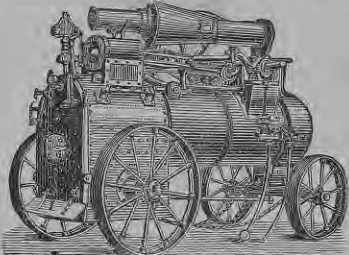
Gataws fungu apgehrbus

wifjaunafos mufiweds no eefch. un ahrlahsemju drehbes, par wislehtalahm zenahm pahrdod **Chr. Lermanis,** Riga, leela Kaleju eela Nr. 21.

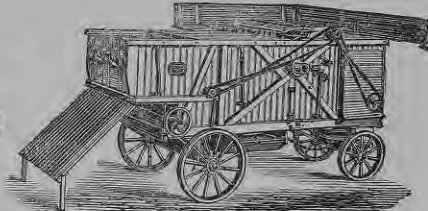
Pastelofchanaš lahrtigi ifgatawo.

Lehti pahrdodami Franzijschu dftinawu afmini, 3 lihds 4 pehdas zaurmehra. Sumorowa eela Nr. 54.

Pilsehtas Kalku eela, F. W. Graham, Riga, eepretim Tuku mas bahnuftim. semkopibas maschinu un rihku lehgeris

Richard Garrett un dehla Garaiuu kulamas maschinas wifad os leelum os.

„Dfverum's Brak“ un „H. F. Eckert“ ween- un fchetrelemefchu arkli, sehjas-maschinas, sahles un labibas plaujas-maschinas, firgu-grahbekli,

iftu-kulchanaš maschinas

no wifjaunafos konstrukcijas, puzmaschinas, fudmalas, eefetu-maschinas, ifsi, semkopibas maschinas un rihki preefch wifahm fainneezibas wojadfabhm.

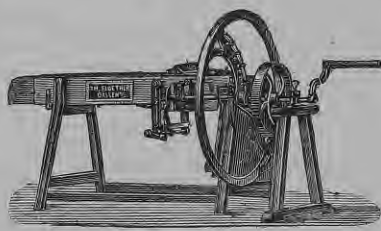
Supertofati, augst- un widgrahdige.

Kaulu-milti, loti fmalki famalti.

Ruston, Proktor un beedris, Riga,

pilsehtas Kalku-eela Nr. 6, semkopibas-maschinu un fkunfign mehflu pahrdotawa, atrodas leela ifwehle:

Lokomobiles un twaiku kulmaschinas

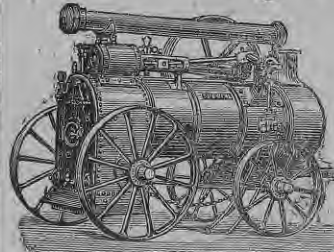

if pahchu fabrikas Lincolnā; **Flöthera fiftu-kulmaschinas, platsehshanaš, wehtifchanaš-maschinas. — Wooda labibas- un sahles- plaujas-maschinas. — Eefetu-maschinas. — Original „Tiger“ firgu-grahbeklis. — Flöthera un Sacka uniwersalee un fchetrelemefchu arkli. — Ehrgtu- un Sweedru-arkli. — Gzeschas. — Sehklas-apflahjeji u. t. pr.**

Stunfigi mehli, ta: **superfosfati,** kaulu-milti, kainits, sehrskahbais amoniaks u. t. pr.

Seepaja R. Sachmanns Riga

feniks'a maschinu fabrika, tilla pawiljonā. **weenigais pahrdewejs no Gibbons'a un Robinsona**

nepahrpehtahm **lokomobilem un kulamahm maschinahm,**

Franza Richtera jaumpahrlahotahm fiftukulamahm maschinahm ar firgeem dfenamahm.

D. M. Osborna seena un labibas plaujas-maschinas.

H. Sacks'a uniwersal arkli. Sweedru arkli № 9, 29. **Ahdas dfenamas flksnas,** bes fwikeem un flahbekla tihra mineral-maschinas eta.

Angleefchu un Amerikan. wehtifchanaš maschinas.

Labas wihku sehklas (sehjas) ir pahrdotamas Uhpilfchetas Kalku-eela Nr. 2. **Dr. Swirgdsing.**

Zelgawas Latw. beedriba ifrihto lihgas jeb Zahnu watarā, 23. jun. fawā parla

Konzertu,

ar dseefahšanu un musiku. — Dseefahs wairak lihgas dseefmu. Wehlahu

danzoshana, flaja waj beedribas telpās, un **mahfliga ugunofchana**

fajtahwofcha if ugnas faulem, fhshufchahm, raketem, bengalifstahm leefmahm u. t. t.

Spehlehs kara musika. Gesehskums plkst. 6 pehz pufd., beigās 12. Gesehshanaš mafsa: beedreem un to laudsem 20 kap., nebeedreem un to laudsem 30 kap. Biketes eepreefch dabujamas Weinberga Iga Wilsas weefnija, Leelaja eela Nr. 43; ifrihtojuma laita dabrsā pee kafes. **Preefchneeztba.**